

FINANS- INSPEKTIONEN

FINANSINSPEKTIONENS FÖRFATTNINGSSAMLING

Finansinspektionens allmänna råd om ansökan om att få auktorisation som börs eller marknadsplats eller tillstånd att bedriva clearingverksamhet enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet; FFFS 1996:16

beslutade den 19 juni 1996

1 kap. Inledning

1 § Dessa allmänna råd avser förfarandet vid ansökan om att få auktorisation som börs eller marknadsplats (kap. 2, 3 och 4) samt tillstånd att bedriva clearingverksamhet (kap. 2, 3 och 5). De allmänna råden gäller vid sidan om reglerna i lagen (1992:543) om börs och clearingverksamhet (nedan benämnd börs- och clearinglagen).

2 § Enligt 1 kap. 2 § börs- och clearinglagen kan auktorisation och tillstånd meddelas svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar och utländska företag. Regler om vilka formella auktorisations- och tillståndskrav som gäller för företag som söker auktorisation och tillstånd återfinns i 2 kap. 2 §, 2 kap. 7 §, 8 kap. 2 § och 8 kap. 3 § börs- och clearinglagen. Kraven på sundhet i verksamheten framgår av 2 kap. 1 §, 7 kap. 1 § och 8 kap. 1 § samma lag.

3 § De handlingar som ett företag ger in till Finansinspektionen i samband med ansökan kommer att utgöra den grund på vilken ett eventuellt tillståndsbeslut baseras. Om denna grund ändras efter det att tillstånd har meddelats kan detta komma att innebära att inspektionen omprövar tillståndsbeslutet. Inspektionen kommer att bedriva sin tillsynsverksamhet med utgångspunkt i att de uppgifter som lämnats i samband med ansökan återspeglar de faktiska förhållanden under vilka företaget bedriver sin verksamhet. Om oriktiga uppgifter lämnas kan detta komma att utgöra grund för återkallelse av tillståndet.

2 kap. Ansökningsförfarandet

Allmänt

1 § Ansökningen skall ges in till Finansinspektionen och kan lämpligen utformas på så sätt att de handlingar som företaget anser skall omfattas av sekretess enligt 8 kap. 5 § sekretesslagen (1980:100) placeras som bilagor.

Ansökningen skall undertecknas av behörig företrädare för företaget. Av protokoll från sammanträde med företagets styrelse bör framgå att ansökningen har godkänts av styrelsen. En kopia av ansökningen med bilagor bör tillställas av företaget förordnade revisorer samt, i förekommande fall, av Finansinspektionen förordnad revisor.

FFFS 1996:16**Ansökans omfattning**

2 § I ansökningen skall företaget uppge vilken eller vilka av de i 1 kap. 1 och 4 §§ börs- och clearinglagen angivna verksamhetsgrenarna som ansökan avser. Vidare skall det anges om företaget söker något tillstånd enligt 4 kap. 5 §, 7 kap. 2 § och 9 kap. 6 § börs- och clearinglagen (s.k. sidoverksamhet) eller tillstånd enligt 4 kap. 6 §, 7 kap. 2 § och 9 kap. 7 § (s.k. organisationsförvärv).

Ingår sökanden i en koncern bör ansökan innehålla uppgifter om koncernens verksamhet och lämpligen förtydligas genom en organisationsplan.

Registreringsbevis

3 § Till ansökningen bör fogas ett registreringsbevis från Patent- och registreringsverket eller motsvarande som inte är äldre än två månader. Det bör observeras att det enligt börs- och clearinglagen är tillåtet att göra en ansökan även om företaget inte är registrerat (2 kap. 3 §, 7 kap. 2 § och 8 kap. 4 § börs- och clearinglagen). Registreringsbevis måste dock ges in till inspektionen innan tillstånd kan meddelas.

Bolagsordning och stadgar

4 § Enligt börs- och clearinglagen skall Finansinspektionen godkänna bolagsordningen för ett svenskt aktieföretag eller stadgarna för en svensk ekonomisk förening i samband med att tillstånd eller auktorisation beviljas (2 kap. 4 §, 7 kap. 2 § och 8 kap. 4 § börs- och clearinglagen). Ett exemplar av gällande bolagsordning eller stadgar skall därför fogas till ansökan.

Av bolagsordningen eller stadgarna bör klart framgå vilken eller vilka av de i 1 kap. 1 och 4 §§ börs- och clearinglagen angivna verksamheterna som bedrivs av företaget.

Bolagets ledning

5 § Enligt börs- och clearinglagen skall en börs eller clearingorganisation ha en styrelse om minst fem ledamöter och en verkställande direktör (2 kap. 6 § och 8 kap. 4 § börs- och clearinglagen). För en auktoriserad marknadsplats gäller vad som föreskrivs i aktieföretagslagen (1975:1385) eller i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar beträffande styrelsens minsta storlek och utseende av verkställande direktör.

Uppgifter bör lämnas om styrelsens sammansättning inklusive eventuella suppleanter och styrelsens ordförande. Vidare bör uppgift lämnas om hemadress och hemtelefonnummer till bolagets verkställande direktör.

För att underlätta inspektionens bedömning om verksamheten i företaget kan antas komma att uppfylla kraven på en sund verksamhet bör uppgifter beträffande den verkställande direktören, styrelseledamöterna och övriga ledande befattningshavare i bolaget lämnas avseende om dessa innehar uppdrag eller har ägarintresse i andra företag inom den finansiella sektorn. Uppgift avseende ägarintresse behöver dock lämnas endast beträffande företag där innehavet uppgår till tre procent eller mer av det totala aktiekapitalet eller rösttalet. Därutöver skall uppgift lämnas om personernas tidigare anställningar och erfarenhet av börs- och clearingverksamhet, konsult- och styrelseuppdrag samt kompetens i övrigt. Därvid

FFFS 1996:16

skall ledamöternas övriga styrelseuppdrag och viktigare befattningar under åtminstone de senaste fem åren anges.

Finansinspektionen har utfärdat allmänna råd (FFFS 1994:35) avseende styrning, intern information och intern kontroll inom kredit- och värdepappersinstitut. I dessa råd anges bl.a. att en sund utveckling av verksamheten förutsätter att instituten utarbetar och upprätthåller system för kontroll och uppföljning av de risker som förekommer i institutens verksamhet. Råden bör även tillämpas av börser, marknadsplatser och clearingorganisationer dels vid organisationen av företagets egen verksamhet dels vid bedömandet av vilka krav företaget bör ställa på medlemmarnas organisation av verksamheten. För clearingorganisationer gäller dessutom ett lagstadgat krav på upprättande av riskhanteringsplan, se vidare kap. 5.

Revisorer

6 § I ansökningen bör anges namn, adress- och telefonnummer samt anställningsförhållanden beträffande företagets såväl interna som externa revisorer. Om internrevisor finns bör instruktionen för denne fogas till ansökan tillsammans med uppgift om revisorns plats i organisationen och till vem revisorn skall rapportera resultatet av sin granskning.

Aktie- och insatskapital

7 § Enligt börs- och clearinglagen skall företaget ha ett aktiekapital som med hänsyn till verksamhetens art och omfattning är tillräckligt stort. Om företaget är en ekonomisk förening skall motsvarande krav avse summan av gjorda medlemsinsatser och förlagsinsatser. Vid bedömningen skall hänsyn tas även till andra finansiella resurser som företaget har att utnyttja. I ansökningen bör därför sökanden redovisa de överväganden som ligger till grund för storleken på det aktie- eller insatskapital som valts för företaget.

Ägar- och medlemsförhållanden

8 § I ansökningen bör uppgifter lämnas om aktiebolagets ägarförhållanden. Av uppgifterna bör framgå namn och ägarandel för varje ägare som innehar mer än tio procent av totala röstetalet eller totala antalet aktier i aktiebolaget. En ekonomisk förening bör uppge namn och andel för varje medlem vars andel överstiger tio procent av gjorda medlems- och förlagsinsatser eller röstetalet för samtliga andelar i företaget. Uppgifterna behövs för den bedömning av ägarnas respektive medlemmarnas lämplighet som enligt förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 73) förutsätts ske av Finansinspektionen.

Ägar- eller medlemsförhållandena kan lämpligen förtydligas genom en organisationsplan, varvid varje sådan ägares respektive medlems andel av kapitalet och röstetalet preciseras särskilt.

Organisationsförvärv

9 § En börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation får förvärva aktier eller andelar i andra företag endast efter tillstånd av Finansinspektionen. För tillstånd krävs att förvärvet ingår som ett led i organisationen av verksamheten. I ansökningen bör anges vilka överväganden som har gjorts med anledning av det tilltänkta förvärvet. Företagets innehav av organisationsaktier eller andelar i andra företag bör, där så är lämpligt, illustreras grafiskt.

FFFS 1996:16

De företag som vid ansökningstillfället redan innehar aktier eller andelar i andra företag, bör i sin ansökan lämna upplysning härom. Därvid bör också anges vilka organisatoriska överväganden som ligger till grund för innehavet av sådana aktier eller andelar. Något tillstånd till befintliga innehav erfordras inte. Huruvida befintliga innehav påverkar bedömningen av om tillstånd kan ges eller ej prövas i ansökningsförfarandet.

Ekonomiska förhållanden

10 § Varje företag som bedriver verksamhet sedan tidigare bör till sin ansökan foga en resultat- och balansräkning som utvisar resultatet och ställningen i företaget per utgången av närmast föregående kvartal/tertialet. Vidare bör företaget ge in en budget för det innevarande verksamhetsåret och en redovisning av utfallet av rörelsen i förhållande till budget vid utgången av det senaste kvartalet eller tertialet. Dessutom bör uppgifter av väsentlig ekonomisk betydelse för företaget som inträffat efter den period som omfattas av den senaste kvartals eller tertialrapporten redovisas. Om företaget inte har upprättat någon budget bör skälet härtill anges. Företaget bör även ge in årsredovisningar för de senaste tre åren samt en finansieringsanalys avseende samma tidsperiod, om sådan upprättats.

Företag bör vidare i sin ansökan redogöra för hur företaget har för avsikt att lösa frågan om finansiering av verksamheten. Här bör besked lämnas bl.a. om innehålllet i avtal med bank eller annan kreditgivare. Dessutom skall särskild uppgift lämnas om hur företaget kommer att lösa finansieringsfrågan i händelse av likviditetskris. Uppgift bör vidare lämnas beträffande de mål för verksamheten som fastställts i form av nyckeltal, exempelvis rörande räntabilitet och soliditet. Därutöver bör uppgift lämnas om andra mått som är väsentliga för verksamheten.

Slutligen bör också lämnas besked om de övriga uppgifter som enligt företagets uppfattning kan vara av betydelse för en bedömning av dess ekonomiska förhållanden.

Etiska regler

11 § Finansinspektionen har utfärdat allmänna råd (FFFS 1995:40) avseende riktlinjer i etiska frågor hos företag under inspektionens tillsyn. Till ansökan bör fogas en kopia av de riktlinjer i etiska frågor för verksamheten och för de anställda som avses att tillämpas inom företaget. Vidare bör det i ansökningen anges hur kännedom om eventuella branschgemensamma etiska regler sprids inom företaget och vem som ansvarar för att detta sker. Slutligen bör också anges hur efterlevnaden av etiska regler kontrolleras inom företaget.

Sekretess

12 § Av börs- och clearinglagen framgår att den som är eller har varit knuten till en börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation inte obehörigen får röja eller utnyttja vad han i anställningen eller under uppdraget har fått veta om någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden (2 kap. 8 §, 7 kap. 2 § och 8 kap. 4 § börs- och clearinglagen). I sin ansökan bör ett företag därför ange vilka interna regler företaget har för att hantera sekretessbelagd information.

FFFS 1996:16**Brottslig verksamhet**

13 § Till ansökningen bör fogas en redovisning av vilka åtgärder företaget vidtagit eller avser att vidta för att förebygga brott. Företaget bör ha rutiner för rapportering av ett konstaterat eller misstänkt brottsligt angrepp riktat mot företaget eller dess medlemmar. Händelserna bör rapporteras till Finansinspektionen i enlighet med dess allmänna råd (FFFS 1991:5) angående rapportering av konstaterade eller misstänkta brottsliga angrepp.

Företag, som redan vid ansökningstillfället bedriver verksamhet, bör i ansökan ange, dels om företaget under de senaste fem åren har varit utsatt för brott i verksamheten såväl av anställd som av annan, dels om det förelegat misstanke om brott under motsvarande tid. Det är härvid tillräckligt med uppgifter om brottets art, tidpunkt för brottsligheten, om polisanmälan gjorts samt om vilka åtgärder som har vidtagits för att förhindra ny brottslighet av samma slag.

Pågående domstolsprocesser eller skiljeförfaranden

14 § Företag som vid ansökningstillfället bedriver verksamhet bör ange om företaget är part i domstolsprocess eller skiljeförfarande som, var för sig eller sammantaget, rör mer betydande belopp (ställt i relation till företagets storlek). Härvid bör uppgifter lämnas om vem som är motpart och vilken av parterna som tagit initiativ till processen samt tvistefrågans art, det belopp processen rör och när ett avgörande är att förvänta.

3 kap. Verksamhetsplan**Allmänt**

1 § Enligt börs- och clearinglagen skall till ansökningen fogas en plan över den tilltänkta verksamheten (2 kap. 3 §, 7 kap. 2 § och 8 kap. 4 §). Planen bör för samtliga företag innehålla de uppgifter som anges nedan i 2-9 §§. Dessutom ges under kap. 4 nedan allmänna råd om vad verksamhetsplanen för specifikt börser och auktoriserade marknadsplatser bör innehålla. Motsvarande för clearingorganisationer ges i kap. 5.

Verksamhetsområden

2 § Företaget bör lämna närmare information om den verksamhet som företaget har för avsikt att bedriva. I detta sammanhang bör också anges vem eller vilka personer som ansvarar för olika delområden inom vilka företaget kommer att vara verksam.

Sidoverksamheter

3 § Av börs- och clearinglagen framgår att företaget får, utöver den verksamhet som auktorisationen respektive tillståndet omfattar, driva endast sådan verksamhet som har nära samband med den (4 kap. 5 §, 7 kap. 2 § och 9 kap. 6 §). Sådan närliggande verksamhet kan t. ex. bestå i att en börs ägnar sig åt marknadsinformationstjänster och en clearingorganisation bedriver kontohållning av finansiella instrument och förvaringstjänster (prop. 1995/96:50 clearingverksamhet m.m. s. 86 och 142). I ansökningen bör anges den sidoverksamhet som bedrivs. Särskilt tillstånd krävs dock för en clearingorganisation som vill förmedla lån av finansiella instrument och lämna kredit mot säkerhet. För ansökan i denna del

FFFS 1996:16

hänvisas till Finansinspektionens föreskrifter om handel och tjänster på värdepappersmarknaden (FFFS 1995:59). kap. 2, 7 och 8.

När det gäller verksamhet av annat slag än sådan som har nära samband med den verksamhet som auktorisationen eller tillståndet omfattar erfordras särskilt tillstånd av Finansinspektionen. För att ett sådant tillstånd skall kunna meddelas krävs att företaget kan visa att det föreligger särskilda skäl. Enligt förarbetena (prop. 1995/96:50 clearingverksamhet m.m. s. 86 och 142) bör inspektionen i dessa fall inta en restriktiv hållning. Det framgår vidare att för det fall ett företag bedriver verksamhet både som börs och clearingorganisation utrymmet för den tilltänkta sidoverksamheten bör bestämmas av den verksamhet som är förenad med störst risker, nämligen clearingverksamheten.

Organisationsplan

4 § Till ansökningen bör fogas en schematisk plan över hur företaget avser att organisera verksamheten. Av organisationsplanen bör åtminstone framgå

1. den huvudsakliga verksamheten inom varje organisatorisk enhet
2. antal personer som är verksamma inom varje enhet,
- 3 vilken befattningshavare som har till uppgift att se till att företaget och dess styrelse har kännedom om vid var tid gällande regler för den verksamhet som bedrivs,
4. den befattningshavare till vilken en medlem eller allmänheten kan framställa klagomål mot företaget
5. på vilket sätt företagets styrelse kommer att kontrollera att företaget bedriver sin verksamhet i enlighet med angivna regler och
6. hur företaget avser att tillgodose kraven på erforderlig juridisk, ekonomisk och teknisk kompetens

Företagets avgiftssättning

5 § Av förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 66) framgår att det inte finns skäl att införa formaliserad kontroll av företagets avgiftssättning, varken för börs- eller clearingverksamhet. Emellertid uttalas att Finansinspektionen skall följa utvecklingen inom detta område vad gäller den allmänna konkurrenssituationen och därvid särskilt uppmärksamma avgiftssättningen. Mot bakgrund härav bör företaget i sin verksamhetsplan lämna uppgift om företagets avgiftssättning.

Anknytning till andra börser, marknadsplatser eller clearingorganisationer

6 § Företag som har ett etablerat samarbete eller affärsförhållande med andra börser, marknadsplatser eller clearingorganisationer bör ange detta i planen och beskriva hur samarbetet är utformat. Är företaget direktuppkopplat mot sådant företag bör det anges i planen hur detta tekniskt är genomfört.

Verksamhet som uppdragits åt annan

7 § Företag som erhållit auktorisation som börs eller marknadsplats eller tillstånd som clearingorganisation skall som regel bedriva verksamheten i dess helhet inom den egna organisationen. Det kan emellertid förekomma fall, där ett företag av olika skäl kan finna det lämpligt att uppdra åt annan att utföra något eller några av de moment som ingår i verksamheten. Det bör särskilt observeras att ett uppdrag aldrig får vara utformat på ett sådant sätt att företaget därigenom förlorar

FFFS 1996:16

möjligheten att påverka och kontrollera den verksamhet som för företagets räkning bedrivs av uppdragstagaren. Det bör vidare poängteras att ett lämnat uppdrag aldrig får innebära att bolaget frånhänder sig ansvaret gentemot medlemmar och andra för den verksamhet som innefattas i uppdraget.

När det gäller frågor av detta slag bör företaget i verksamhetsplanen lämna en noggrann redogörelse för uppdragets art och omfattning samt de omständigheter som ligger till grund för uppdraget. Härvid bör en särskild redogörelse lämnas för hur medlemmarnas intressen med avseende på bl.a. sekretess kommer att tillgodoses.

Informationssäkerhet m.m.

8 § I förarbetena (prop 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 59) uttalas att såväl börser som clearingorganisationers tekniska system skall utsättas för en grundläggande prövning innan de tas i drift. Några tekniska krav är inte fastlagda i lagstiftningen med hänsyn till den snabba utvecklingen inom området. Av förarbetena framgår att det är Finansinspektionen som prövar om de tekniska systemen är utformade så att de uppfyller de krav som från tid till annan bör ställas på säkerheten. Med anledning härav bör företaget lämna de uppgifter som anses relevanta när det gäller säkerhet och kontroll i användningen av datorstöd i verksamheten. Uppgifterna bör beskriva organisation och säkerhetsåtgärder inom följande områden.

- *Datorkonfiguration, nätarkitektur och anslutningssätt.*
- *Administration och organisation av säkerhetsarbetet, t. ex.*
policy och regelverk
säkerhetsansvarets fördelning t. ex. mellan systemägare och systemförvaltare etc.
risk- och konsekvensanalyser
utbildning för att sprida säkerhetsmedvetande
integration eller samverkan mellan säkerhetsfunktionen och eventuell intern revisionsfunktion.
- *Säkerhet i utveckling och underhåll av applikationssystem, systemprogramvara och hårdvara, t. ex.*
systemutvecklingsmodell
testmiljö och testrutiner t. ex. avgränsning mot produktionsmiljö.
- *Åtkomstskydd, t. ex.*
organisationen av behörighetsadministrationen
tillämpade åtkomstregler för interna och externa användare
kontroll och uppföljning av åtkomstskyddet
skydd för förändring och avslöjande av data under kommunikation.
- *Säkerhet i datordrift, t. ex.*
egen eller dataservicebyrås driftorganisation
eventuella driftavtal om säkerhet
uppföljning och rapportering av incidenter
omgivande miljö
lokalutformning
brand- och vattenskydd
tillträdesskydd
skydd i närarkiv och säkerhetsarkiv.

FFFS 1996:16

- *Avbrotts- och katastrofhantering, t. ex*
avbrott- och katastrofplaner
reservrutiner, backup för kommunikationsnätverk och kraftkällor
rutiner för test och underhåll av planer
uppgift om huruvida reservsystem på annat ställe än det vanliga verksamhetsstället finns och hur snabbt detta reservsystem kan sättas igång

Klagomål

9 § Av förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 138) framgår att företaget bör ha tillfredsställande rutiner för att ta hand om klagomål från medlemmar och allmänheten. Vidare uttalas att det ankommer på Finansinspektionen att bedöma om företagen uppfyller detta krav. Företag som ansöker om auktorisation eller tillstånd enligt börs- och clearinglagen bör lämna uppgift om vem som är klagomålsansvarig. Vidare bör företaget redovisa sina rutiner vid hanteringen av klagomål.

4 kap. Särskilt beträffande börser och auktoriserade marknadsplatser

Utöver vad som framgår av kapitel 3 bör i verksamhetsplanen för en börs och auktoriserad marknadsplats ingå följande.

Handelsregler

1 § Av 4 kap. 2 § börs- och clearinglagen framgår att en börs skall ha ändamålsenliga regler för hur handeln vid börserna skall gå till. Bestämmelsen tillämpas även i fråga om auktoriserad marknadsplats. I förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 183) sägs att det är nödvändigt att reglerna för handeln är tydliga och väl anpassade till det handelssystem som tillämpas för den enskilda börserna. Vidare uttalas att börsernas interna regler för handeln skall stå i överensstämmelse med sundhetsprincipen och de övriga krav som i lagen uppställs för börserverksamhet. Handelsregler skall ha upprättats när ett företag ansöker om auktorisation och en granskning av reglerna utifrån de angivna huvudkriterierna skall ingå i auktorisationsprövningen. Dessa regler bör finnas tillgängliga i skriftlig form. På grund härav bör en kopia av företagets handelsregler fogas till ansökningen.

Listindelning

2 § Av förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 85) framgår att det bör krävas att börserna på olika sätt informerar om eller på annat sätt klargör vilka skillnader som kan föreligga beträffande de värdepapper som noteras på börserna. Vidare uttalas att Finansinspektionen både vid auktorisationen och i den löpande tillsynen bör beakta att börserna på ett lämpligt sätt uppfyller detta krav. Företaget bör således lämna uppgift om vilka krav som gäller för notering av fondpapper som inte inregistreras enligt 6 kap. 1 § börslagen. Vidare bör uppgift lämnas om vilka krav som gäller för notering av optioner, terminer eller andra finansiella instrument. Företag som ansöker om auktorisation som marknadsplats bör lämna motsvarande uppgifter som anges ovan avseende börser.

Rapporteringsrutiner

FFFS 1996:16

3 § Av 4 kap. 4 § börs- och clearinglagen framgår att en börsmedlem skall till börsen anmäla avslut som medlemmen utanför börsen har gjort för egen eller någon annans räkning i de finansiella instrument som noteras vid börsen. Rapporteringen skall ske i den ordning och omfattning som börsen bestämmer. I förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 106) uttalas att det är en uppgift för Finansinspektionen att vid bl.a. auktorisationsprövningen kontrollera att rapporteringsrutinerna är tillfredsställande från marknadssynpunkt. Företag som driver börsverksamhet skall med anledning härav redovisa sina rapporteringsregler.

I 7 kap. 3 § börs- och clearinglagen stadgas att en auktoriserad marknadsplats, där det förekommer notering av fondpapper som är inregistrerade vid börs, skall till börsen rapportera alla avslut i sådana fondpapper som sker vid marknadsplatsen eller som anmäls dit. Av förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 110) framgår att marknadsplats i samband med ansökan om auktorisation bör redovisa vilka rapporteringskrav som företaget avser att tillämpa. Även auktoriserad marknadsplats bör till följd härav redovisa sina rapporteringsregler.

Emittenters informationsskyldighet

4 § Företag som erhåller auktorisation eller tillstånd bör av emittent fordra in en skriftlig utfästelse, där emittenten förbinder sig att följa Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1995:43) avseende informationsskyldigheten. Företag har dock alltid rätt att ställa högre krav på emittenten. En kopia av förekommande avtal bör bifogas ansökningen.

Marknadsinformation

5 § Finansinspektionen har meddelat föreskrifter (FFFS 1995:43) avseende information om kurser och omsättningsuppgifter samt offentliggörande. I ansökningen skall anges om dispens söks från de angivna minimikraven avseende uppgifter som skall offentliggöras och, om så är fallet, motivet härtill.

Marknadsövervakning

6 § Av 4 kap 2 § andra stycket börs- och clearinglagen framgår att börsen skall övervaka handeln och kursbildningen vid börsen och se till att handeln sker i överensstämmelse med börs- och clearinglagen och andra författningar samt god sed på värdepappersmarknaden. I förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 183) sägs att en viktig del i denna övervakning är insiderbevakningen och att en effektiv övervakning av handeln och kursbildningen på börsen ökar möjligheterna att snabbt upptäcka misstänkt insiderhandel. Vidare uttalas att det som ett moment i Finansinspektionens auktorisationsprövning bör ingå att granska hur det sökande företaget tänkt lösa sin kursövervakande uppgift. Jämför också förarbetena till insiderlagen (prop. 1990/91:42 om insiderhandel s. 65) Bestämmelsen gäller även auktoriserad marknadsplats enligt 7 kap. 2 § börs- och clearinglagen. Företaget bör i sin ansökan lämna en detaljerad redogörelse över hur övervakningen av handeln går till samt hur stor del av personalen som kommer att ha marknadsövervakningen som arbetsuppgift. Vidare bör företaget lämna information om tilltänkta rutiner för kontakter med Finansinspektionen och för uppkoppling mot inspektionens datasystem för marknadsövervakning.

Anslutningskrav

FFFS 1996:16

7 § Av 3 kap. 1 § börs- och clearinglagen framgår vilka företag som får vara medlem av en börs. Vidare uttalas att den som antas som medlem skall ha tillräckliga finansiella resurser och i övrigt vara lämplig att delta i handeln. Enligt förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 80) skall prövningen av sökandens lämplighet ske på objektiva och sakliga grunder.

Företaget bör med anledning härav ange de krav som finns uppställda för börsmedlemskap. Vidare bör uppgift lämnas om företaget ställt upp regler för vidtagande av disciplinära åtgärder och sanktioner mot medlemmar och andra som deltar i börshandeln, vem som beslutar i sådana frågor samt hur eventuella tvister skall lösas. En kopia av medlemsavtalet bör bifogas ansökan.

Någon motsvarande regel vad avser medlemskap för att delta i handeln vid en auktoriserad marknadsplats uppställs inte i börs- och clearinglagen. Det är således marknadsplatsen själv som får bestämma vilka förutsättningar som skall gälla för att få delta i handeln. Emellertid framgår det av förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 113) att de kriterier som ställs upp för deltagande måste bygga på sakliga och objektiva grunder. Mot bakgrund härav bör företaget lämna motsvarande uppgifter som anges i föregående stycke avseende börs.

Disciplinärgärder mot emittenter

8 § I förarbetena (prop. 1991/92:113 ny börslagstiftning m.m. s. 137) sägs att sanktioner, utöver avregistrering, bör regleras i avtal. Företaget bör med anledning härav ange om sådana avtal föreligger och om så är fallet, även redovisa vilka sanktioner som finns angivna i avtalen. Vidare bör företaget lämna uppgift om vem som beslutar om disciplinära åtgärder och sanktioner mot emittenter samt hur eventuella tvister skall lösas.

5 kap. Särskilt beträffande clearingorganisationer**Riskhanteringsplan**

1 § Enligt 8 kap. 4 § andra stycket börs- och clearinglagen skall en clearingorganisation beskriva de huvudsakliga risker som är förenade med verksamheten och hur dessa risker skall hanteras (riskhanteringsplan). Riskhanteringsplanen bör bifogas ansökningsen och innehålla följande rubriker.

- *Risikanalyt.* Vilka risker som föreligger beror bl.a. på hur clearing och avveckling är organiserad och på den specifika marknadens struktur, t. ex. typ av instrument, omsättning, omsättningshastighet, kursrörlighet (volatilitet), likviditet, kreditfaciliteter och typ av aktörer. Riskerna bör i analysen identifieras, mätas och värderas. Analysen bör innehålla en beskrivning av hur riskhanteringssystemen är uppbyggda för att dels i förekommande fall förebygga och begränsa de marknads-, kredit-, likviditets- och operationella risker som föreligger vid avvecklingen dels förhindra att det vid clearing och avveckling uppkommer en risk för det finansiella systemets stabilitet (systemrisk).
- *Beskrivning av hur riskerna skall förebyggas.* Hur begränsas förluster och likviditetsproblem till följd av att en clearingmedlem eller annan inte kan fullfölja sina åtaganden? Hur säkras att avvecklingen kan ske på utsatt tid? Om clearingorganisationen avser att förebygga risker genom att låta förluster täckas av övriga deltagare i clearingverksamheten, hur säkras detta? Hur

FFFS 1996:16

kommer clearingorganisationen att informera medlemmarna om de risker som är förenade med deltagande i clearingverksamheten? Hur är systemen (t. ex. data- och kommunikationssystem) konstruerade för att säkra clearingverksamhetens kritiska funktioner? Hur sker den kontinuerliga övervakningen av clearingmedlemmarnas och andras positioner och exponering? Hur övervakas kontinuerligen uppkommande finansiella och operationella problem?

- *Åtgärder om en krissituation uppstår.* Vilka åtgärder skall vidtas i en krissituation och hur snabbt kan dessa sättas in; Rutiner för avvecklingsprocessen, urbackning av clearingmedlem eller annan, beslutsfattande etc. Även sekretessfrågor som har samband med en krissituation bör belysas. Avtal och medlemsvillkor som visar vilka befogenheter clearingorganisationen har gentemot en fallerande deltagare och vilka förutsättningar som skall föreligga för att en säkerhet eller en garanti skall få tas i anspråk bör bifogas ansökan.
- *Ansvar för riskhanteringssystemet.* Hur är ansvaret vid riskhantering och krissituationer mellan clearingorganisationen och dess medlemmar samt mellan medlemmarna fördelat? Även ansvarsfördelningen inom clearingorganisationen bör belysas. Vilka befogenheter har den ansvariga enheten inom organisationen? Vilka befattningshavare hos clearingorganisationen och medlemmarna har i en krissituation ansvaret för att nödvändiga åtgärder vidtas? Vid bedömningen av hur dessa frågor skall lösas är det lämpligt att det också prövas om den enhet hos clearingorganisationen som har ansvaret för riskhanteringen bör vara åtskild från affärsenheterna. (Jfr 2 kap. 5 § sista stycket).
- *Styrning och intern information.* Enligt prop 1995/96:50 clearingverksamhet m.m. s. 83 bör väsentliga beslut rörande organisationen av clearingverksamheten och rutinerna för riskhanteringen fattas av styrelsen. Till ansökan bör därför fogas protokoll som utvisar att styrelsen beslutat att fastställa riskhanteringsplanen. I riskhanteringsplanen bör anges hur styrelsen fortlöpande skall tillförsäkras information om verksamheten.

Betalningsansvar

2 § Enligt 8 kap. 5 § börs- och clearinglagen skall en clearingorganisation genom eget kapital, garanti eller försäkring eller på annat liknande sätt ha en tillfredsställande beredskap att uppfylla ett sådant betalningsansvar som kan uppkomma för organisationen till följd av clearingverksamheten. I prop. 1995/96:50 clearingverksamhet m.m. s. 81 påtalas att frågan om finansiell styrka skall vara föremål för särskilda överväganden vid tillståndsprövningen och att prövningen skall ske med beaktande av riskerna vid verksamheten. Till ansökningen bör därför fogas en redogörelse för hur organisationen har bedömt frågan om vilken finansiell styrka som organisationen behöver för att kunna möta ett eventuellt betalningskrav. Vidare bör en bedömning göras av i vilken utsträckning säkerhetsarrangemang, försäkringar och liknande avtal täcker eventuella ersättningsanspråk. Clearingorganisationen bör i sin ansökan lämna uppgifter om vilka ersättningssituationer som en eventuell försäkring täcker och vilka belopp som kan komma att utgå i olika situationer. (Jfr 2 kap. 7 §).

Säkerhetskrav

FFFS 1996:16

3 § Enligt 9 kap. 2 § börs- och clearinglagen skall en clearingorganisation som inträder som part i handeln eller garanterar förpliktelser se till att det vid clearingverksamheten ställs betryggande säkerhet för gjorda åtaganden och att sådan säkerhet vidmakthålls så länge åtagandet består. Vid annan clearingverksamhet skall clearingorganisationen se till att det ställs säkerhet för gjorda åtaganden i den utsträckning som behövs. Till ansökningen bör därför fogas en redogörelse för vilka krav på säkerheter som clearingorganisationen ställer för deltagande i respektive verksamhet. Redogörelsen bör innehålla uppgift om vilken typ av säkerheter som kommer att godtas med särskild inriktning på bedömningen av säkerheternas kvalitet, likviditet och tillgänglighet. Vidare bör anges vid vilken tidpunkt säkerhet skall ställas.

Regler för clearingverksamheten

4 § Enligt 9 kap. 1 § börs- och clearinglagen skall en clearingorganisation ha ändamålsenliga regler för hur clearingverksamheten hos organisationen skall gå till. En redogörelse för dessa regler bör därför bifogas ansökningen.

Medlemskrav

5 § Av 8 kap. 6 § börs- och clearinglagen framgår att clearingmedlemmar skall ha en betryggande kapitalstyrka, ändamålsenlig organisation av verksamheten, nödvändiga riskhanteringsrutiner, säkra tekniska system och i övrigt bedömas vara lämpliga att delta i clearingverksamheten. En kopia av medlemsavtalet samt clearingorganisationens sanktionsregler bör bifogas ansökningen och kompletteras med en redogörelse enligt nedan.

- *Kapitalstyrka.* Direktivet 93/22/EEG om investeringstjänster inom värdepappersområdet (ISD) innebär för värdepappersföretag och kreditinstitut inom EES-området att kravet på kapital bestäms av direktivet 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (CAD) och att hemlandsmyndigheterna övervakar att detta krav efterlevs. Beträffande dessa företag och institut får ett värdland ställa upp ytterligare kapitalkrav bara i sådana hänseenden som inte regleras i CAD. För svenska värdepappersföretag och kreditinstitut gäller lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag samt Finansinspektionens föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (FFFS 1995:59 om handel och tjänster på värdepappersmarknaden och FFFS 1995:51 om beräkning av kapitalbas och kapitalkrav för marknadsrisker). Beträffande andra institut som kan komma i fråga för clearingmedlemskap och som inte omfattas av CAD bör direktivet tjäna som vägledning för vilket krav på kapital som kan ställas på medlemmen.

Kapitalkravet kan påverkas av om avtal om nettning ingåtts av clearingmedlemmen. Vid medlemsprövningen skall en clearingorganisation som tillämpar nettningsförfarande kontrollera att nettningen är hållbar i det land där det sökande bolaget är etablerat. Vad som sägs i Finansinspektionens föreskrifter FFFS 1996:10 om avtal om nettning kan därvid vara vägledande.

Av ansökningen bör framgå vilken bedömning som uppställda kapitalkrav grundar sig på. Dessutom bör anges vilka ytterligare krav som ställs på clearingmedlemmen ex. krav på säkerheter, garantier, bidrag, förlustansvar eller inträdesavgifter. Om organisationen erbjuder medlemmarna kreditfaciliteter eller lån av finansiella instrument och därvid uppställer särskilda krav bör dessa anges i ansökan.

FFFS 1996:16

- *Ändamålsenlig organisation av verksamheten.* I ansökningen bör anges de krav på organisationen av clearingmedlemmarnas verksamhet som clearingorganisationen anser nödvändiga för deltagande i clearingverksamheten. Organisationen bör ställa krav på utbildning och erfarenhet hos den personal hos clearingmedlemmen som har ansvar för clearingverksamheten. Vidare bör organisationen ställa säkerhetsmässigt erforderliga krav på den avdelning som hanterar clearingfrågorna, vanligen back-office, beträffande nödvändiga resurser och rutiner samt tillgänglighet för att kunna hantera uppkommande problem och risker. (Jfr 2 kap. 5 § sista stycket).
- *Nödvändiga riskhanteringsrutiner.* För att hantera och begränsa de problem och risker som kan uppkomma vid clearing och avveckling föreligger ett krav på att de inblandade aktörerna skall ha verksamhetsanpassade och dokumenterade riskhanteringssystem. Dessa system skall vara uppbyggda för att förebygga och begränsa de kredit-, marknads-, likviditets- och operationella risker som föreligger vid avvecklingen samt förhindra att det vid clearing och avveckling uppkommer en risk för det finansiella systemets stabilitet (systemrisk). Grunden för ett sådant riskhanteringssystem är en analys av vilka risker som föreligger vid medlemmens deltagande i clearingverksamheten. Vilka dessa risker är och i vilken omfattning den enskilde aktören är exponerad för sådana risker är till viss del beroende av aktörens aktivitet som clearingmedlem. De huvudsakliga riskerna bör identifieras, mätas och värderas samt dokumenteras i en plan för hanteringen av de väsentliga riskerna. I ansökningen bör anges clearingorganisationens krav på medlemmarna beträffande innehållet i sistnämnda plan.
- *Säkra tekniska system* Ansökningen bör innehålla en redogörelse för vilka krav som clearingorganisationen ställer på clearingmedlemmarnas data- och kommunikationssystem. Kraven på organisation och säkerhetsåtgärder vid användningen av datorstöd kan specificeras till de områden som beskrivs under 3 kap. 8 § i dessa allmänna råd.

Denna författning träder ikraft den 1 juli 1996, då Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 1992:21) angående ansökan om att få auktorisation som börs eller marknadsplats eller tillstånd att bedriva clearingverksamhet enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet skall upphöra att gälla.

CLAES NORGRÉN

Inga-Lill Askersjö
(Värdepappersmarknadsavdelningen)